

Inatsisartunut ilaasortaq Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqtigiit

§ 37 naapertorlugu Nunatsinni erngup pitsaassusia pillugu Inatsisartunut apeqqummut nr. 2014-103-mut akissut.

03-06-2014
Sags nr. 2014-099838
Dok. nr. 1591282

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu Nunatsinni erngup pitsaassusia pillugu apeqquqeqarputit.

Postboks 269
3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 63 55

E-mail: apnn@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Kalaallit Nunaanni Uumasut Nakorsaqaqfimmit Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqfimmit (UNIO-mit) qujavugut apeqqutigineqartumut suliassaqaqfimmut attuumassutilerujussuarmut, tassa erngup pitsaassusianut tunngasumik. Suliassaqaqfik UNIO-p suleqataasullu pitsanngorsarniarlugu aningaasaliissutaasut atorlugit ukiuni kingullerni sulissutigisimaqisaat.

Erngup pitsaasuunissaanut akisussaaffik Nunatsinni Nakorsaaneqaqfik naalakkersuisoqarfiillu pingasut akornanni avinneqarsimavoq: Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Attaveqaqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik (Uumasut Nakorsaqaqfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaaffik).

Apeqqutinut akissut UNIO-mit suliarineqarpoq Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Attaveqaqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Nunatsinni Nakorsaaneqaqfik tusarniaaffigineqarlutik.

Inatsit atuuttoq:

Erngup imigassap pitsaassusia aamma imermik pilersuiviit nakkutigineqarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 17. marts 2008-meersoq.

Taanna tulliuuttuni imeq pillugu nalunaarummik taagorneqarpoq.

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-meersoq. Taanna tulliuuttuni avatangiisit pillugit inatsimmik taagorneqarpoq.

Naalakkersuisunut apeqquut 1:

Nunatsinni inoqarfinni qanoq qanorlu akulikitsigisumik, erngup imigassap pitsaassusia imermillu pilersuineq pisortat nakkutigisarpaat?

Akissut:

Imeqarfinnik nakkutilliineq Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfimmit isumagineqartarpoq. Kalaallit Nunaata imeqarfii 74-it tamarluinnarmik ukiut qulikkuutaarlugit nakkutilliinertut misissuiffigineqartarnissaat anguniagaavoq. 2013-imi imeqarfiit qulingiluat nakkutilliinertut misissuiffigineqarput, Uummannap eqqaa pingaarnertut sammineqarluni. Ukioq manna imeqarfiit sisamaagallartut nakkutilliinertut misissuiffigineqarput. Imeqarfinnut tamarluinnarnut nakkutilliilluni misissuinermit

nalunaarusiortoqartarpoq. Nalunaarusiaq imeqarfiup allaaserineqarneranik pitsanngorsaatisanullu kaammattuutininik imaqartarpoq.

Imeq tappiorannartunik misissoqqissaagassaq sinerissami peqqissutsimut oqartussaasunit, tassa napparsimmavinni nakorsiartarfeeqqanilu peqqissaanermik sulialinnit tigooqqarneqartarput Nukissiorfiit suleqatigalugit, ilitsersuut Nuummi imermik misissuisarfimmit nassiunneqartoq naapertorlugu. Imeq imertaatigut/akuutissartaatigut misissoqqissaagassaq Nukissiorfinnit tigooqqarneqartarput Danmarkimilu misissuisarfimmut nassiunneqarlutik. Imermik misissuisarnerup akulikissusiani ullup unnuallu ataatsip ingerlanerani erngup m^3 -iusup siammarterneqartup annertussusia apeqqutaasarpoq aamma tigussiffik illoqarfittut/nunaqarfittut isigineqarnerisooq apeqqutaavoq, takuuk imeq pillugu nalunaarummi ilanngussaq 2B (Ilanngussaq 1 takuuk). Tamatuma saniatigut imermik misissugassamik tigooqqaasarneq aalajangersarneqartarpoq, misissueqqissaarnerup inerneru ukiq naallugu erngup pitsaassusianik takutitsiviusinnaanngorlugit, upernaakkut aattulerneranut, aasakkut, ukiakkut sikunnginnerani ukiukkullu naapertuuttumik. Imeqarfimmit imermik misissugassamik tigussisarnerup saniatigut aamma erngup aqputaani sumiiffinni assigiinngitsuni suliffeqarfinnilu inuussutissaleriffiusuni imermik misissugassamik tigooqqaasooqartarpoq.

Illoqarfimmi/nunaqarfimmi erngup imigassap pitsaassusianik ajornartorsiuteqartoqartillugu ingerlatsisuusumut (Nukissiorfiukkajuttartumut) ajoqutaasumik ujaasinissamik, saliinissamik tunillannartuiaanissamillu, kiisalu imermik misissugassamik nutaamik tigooqqaanissamut peqqusisoqartarpoq. Tamanna imeq pillugu nalunaarummi § 33 naapertorlugu erngup pitsanngooqqinnissaata tungaanut pisarpoq.

Illoqarfiit/nunaqarfiit, kiisalu sumiiffinni ataasiakkaani imermik misissugassamik tigooqqaanissamut anguniakkat ilanngussaq 2-mi takuneqarsinnaapput. Malugiuk illoqarfiit/nunaqarfiit ilaanni anguniakkat, imermik misissugassamik tigooqqaasarnerup akulikissusissaanut anguniakkat naammassineqanngimmata. Ajornartorsiut taanna Namminersorlutik Oqartussat eqqumaffigaat aqqinniarsaralugulu.

Nunatsinni sumiiffippassuarni (pingaartumik avannaani tunumilu) aamma erngup misissugassap imermik misissuisarfimmut nal.ak. 24-t qaangiutsinnagit apuunniartarneri unammillernartorujussuusarpoq. Piffissaq killigisaq nalleraanni misissuinerup inernerata tatiginassusianut tunngatillugu ajornartorsiutaavoq. Maannakkut Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik naapertorlugu ajornartorsiut tamanna aqqiissutissaqartinneqanngilaq.

Misissugassamik tigussinerup kingorna nal.ak. 40-t angullugit ingerlareernerini misissuinerup tatiginartuunissaanut patajaassusilimmik allatut nassiusseriaaseqalernissaq UNIO-p sulissutigaa. UNIO sulinermut tamatumunnga nammineq sulisussaqaqtitsinngilaq suliassalli taassuma isumagineqarnissaanut suliffissuaqarfimmik suleqateqarluni.

Naalackersuisunut apeqqut 2:

Erngup pitsaassusianik ajornartorsiortoqartillugu, pisortat innuttaasunut ilisimatitsinissamut qanoq pisussaaffeqarpat, innuttaasullu pitsaanagerusumik ilisimatinneqartarnis-saat qularnaarsinnaavarput?

Akissut:

Qitiusumik nakkutilliinikkut oqartussaasoq innuttaasunut erngup pitsaassusaanik ilisimatitsinissamik nalinginnaasumillu ilitseruussinissamik pisussaaffeqarpoq imeq pillugu nalunaarummi § 10 naapertorlugu.

Qitiusumik nakkutilliinikkut oqartussaasoq uani tassaavoq avatangiisinut, uumasuuteqarnikkut pissutsinut aamma peqqissuunermut naalackersuisoq.

Tappiorannartunut uuttortaatinut naliliussamik qaangeqqusaanngitsumik qaangiinnermut atatillugu Nakorsaaneqarfik isumasioqatigereerlugu UNIO naliliisarpoq imermik qalatitseqqusisoqassanersoq imerluunniit imigassaq imeqqunnginneqassanersoq. Tamatumani mingutsitsinerup annertussusia najukkamilu pissutsit apequtaapput. Imeq pillugu nalunaarummi § 34 takuuk.

Imermik qalatitseqqusineq / imermik imigassamik imeqqusinningineq bakterianik soorlu ass. Escherichia coli-nik imaluunniit Clostridium perfringens-inik napparsimalissutaasinnaasunik nassaartoqartillugu pikkajuttarput. Sumiiffinni attuumassuteqartuni innuttaasut tusagassiorfitsigut tamanut nalunaaruteqarnikkut najukkamiluunniit allagarsiussinikkut ilisimatinneqartarput. Taaneqartoq kingulleq nunaqarfeeqqaniinnaq atorineqartarpoq; tamatumunnga peqatigitillugu nunaqarfimmi tassani kommune, nakorsiartarfeeraq Nukissiorfiillu ilisimatinneqartarput. Taamatut attaveqatigeeriaaseqarnerup naammannginnera pillugu UNIO nalunaarfigineqarsimanngilaq. Oqaatigineqassaarli UNIO 1. maj 2014-imi aalajangermat imermik qalatitseqqusinerit tamarmik siunissami tusagassiorfitsigut tamanut nalunaarutigineqartalissasut, ilaatigut innuttaasunut tamakkiisumik ilisimatitsisarnissaq qularnaarniarlugu ilaatigullu Nunatsinni imeq imigassaq sammineqalersinniarlugu.

Naalackersuisunut apeqqut 3:

Ullumikkut erngup pitsaassusaatigut pilersuinnikkullu Nunatsinni sumiiffinni assigiinngitsuni, ukiuni aggersuni iliuuseqarfigisariaqartunik ajornartorsiuteqarpa? Uani erngup pitsaassusaa pilersuinerlu kisiisa pinngilakka, aammali ruujorit, imiisiviit nunaminertallu erngup pileqqaarfianiit atuisumut anngunnissaanut atorineqartut.

Akissut:

2013-imi illoqarfinni illoqarfeeqqanilu 22-imi imermik qalatitseqqusinerit / imermik imigassamik imeqqusinninginnerit eqqarsaatigagaanni ersarippoq erngup pitsaassusaanut tunngatillugu ajornartorsiuteqartoqartoq, ukiuni tulluuttuni suliniuteqarfiginissaanik pisarialimmik.

Pisoqarnerit tamaasa Nukissiorfiit mingutsitsinerni ataasiakkaani tamani pissutaasinnaasumik ujartuisarpoq. Pissutaasoq nassaarineqaraangat Nukissiorfimmit iluarsinariarpoq mingutsitsinerimut pissutaasoq peqqinnginnissaa anguniarlugu. Imeqarfinni erngup aqqutaanik allanngortiterinermik imaluunniit imermik nutaamik pilersuinnissamik pisariaqartitsisoqarpat Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalackersuisoqarfik ilanngutitineqartarpoq allanngortitassat akueritinniarlugit. Nukissiorfiit aammattaaq siunissamat pilersaarusiornermik sulissuteqarpoq, tassani ilaapput imeqarfinnik nutarsaanermik imaluunniit iluarsaanermik pisariaqartut nalilersukkatut nutarterinerit allanngortitsinerillu.

Namminersorlutik Oqartussani isumaqartoqarpoq Nukissiorfiit imeqarfinni sulisuisa ilinniarsimassusiat nikerartorujussuusoq. Suliasaqarfimmi tassani ilinniarsimassutsimik qaffasaanissaq imermik pitsaanerulersitsinissap qularnaarneqarnissaanut tunngatillugu pisariaqartorujussuuvoq.

Nunatsinni imeq imigassaq tatsineersuunerullunilu kunnneersuuneruvoq, tassa imaappoq imeq imigassaq sumiiffippassuarni tatsinit imeqarfinneersunit pissarsiarineqartarpoq. Tatsit imeqarfiusut sumiiffippassuarni pinngortitap mingutsitsineranit (sermit aputillu aanneri naqqatalu qaffakaanera), silap pissusia allanngorarnera kiisalu inuit pilersitaannit soorlu snescooterernernit, qimussernernit isumatusaanngitsumillu pissusilersornermit (nalunnguarneq mingutsitsinerlu) tatineqartorujussuupput.

Ukiut tamangajaasa upernaakkut erngup imigassap pitsaassusia ajornartorsiutaanerulersarpoq tatsinut imeqarfiusunut kuuttoqarnerujussua naqqatalu qaffakaasinnaanera pissutigalugit. Tamanna imeqarfinnik saliissutinik assut atuiffiusarpoq. Erngup erseqqarissuunnginnera pissutigalugu UV-mik sorujuaat tamakkiisumik atorsinnaasangilaq taamaattumillu ilaatigooriarluni imeq imigassaq saleriigaq tappiorannartunik amerlisoorfiusinnaasarluni. Ajornartorsiulli tamanna imeqarfiit eqqumaffigisorujussuaat saliissutillu pitsanngorsarneqarnissaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat Nukissiorfinnik qanimut oqaloqatigiissuteqarput.

Sumiiffiit erngup pitsaassusianik ajornartorsiuteqarfiusut tassaakkajuttarput nunaqarfiit annikitsumik imissamaateqarfiusut ullutsinnullu naleqqutinngitsumik imermik suliarinnissuteqarfiusut. Sanaartukkat taakku iluarsaanneqarnissaat ukiuni tulliuttuni pingaartinneqartariaqarpoq.

Tatsit imeqarfiusut assikkanik killeqarfinnik tunngaviusumik illersorneqarput. Avatangiisit pillugit inatsimmi § 28 aamma §§ 49-51 naapertorlugit imeqarfiit pitsaanerpaamik illersorneqarnissaat kommunip akisussaaffigaa. Ilaatigut soorlu qimmeqarfiit imeqarfinnut killeqarfinnit ungasissuseqarnissaat pillugit piumasaqaatinik kommunit atuutsitsiniartarnerat ajornakusoortuummat Namminersorlutik Oqartussat eqqumaffigaa.

Inuit mingutsitsinerat imeqarfimmut killeqarfimmiittoqarnerulernera peqatigitillugu ajornartorsiutaaleriartuinnarpoq. Inuit imeqarfiit mianernassusiannik illersortariaqarnerannillu eqqumaffiginnilersinniarlugit kommunit suleqatigalugit paasitsiniaanerit aallartinneqarnissaat Namminersorlutik Oqartussanit isumaliutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut imeqarfiit suliffeqarfittut inuussutissaleriffiusutut akuerineqarnissaat UNIO-mit sulissutigineqarpoq, taamaalilluni nalornissutaasinnaasunik naliliisarnernik tunngavilinnik, kiisalu ilisimasassatut, peqqissutsimut ilinniarsimanermullu immikkut piumasaqaateqarfiusinnaasunik nammineq nakkutilliisarnissamut pilersaarutivinnik suliaqartoqarsinnaanngorlugu.

Taassuma saniatigut maanna nalunaarutip atuuttup (Erngup imigassap pitsaassusia aamma imermik pilersuiviit nakkutigineqarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 17. marts 2008-meersoq) nutarternissaa pilersaarutigineqarpoq, ullumikkut unammillernartut annertunerusumik mianersuunneqarnissaat angujumallugu ilaatigut pineqarlutik akisussaaffiit agguanneqarneri aamma misissugassanik tigooraanerit.

Suliniuteqarfissaq pingaarutilik kingulleq tassaavoq ullutsinnut naleqquttumik paasissutissaasivillornissaq, tappiorannartut nassaarineqartut imeqarfinnut agguataarlugit paasisaqarfigilertorneqarfigisinnaasaannik oqaluttuassartaannillu

pissarsiffiusinnaasunik. Atortoq tamanna inuiaqatigiittut imeqarnermut tunngasuni anguniagaqarluta suliniuteqassagutta pinngitsoorneqarsinnaanngilaq.

Naalackersuisunut apeqqu 4:

Qanoq qanorlu akulikitsigisumik sumiiffinni allani erngup immallu pitsaassusaat pisortat nakkutigisarpaat? Assersuutigalugu imeq sunngiffimmi atorpeqartartoq, soorlu tatsini nalunnguarfiusartuni, illuaraqarfinniluunniit inuit imertartarfiini.

Akissut:

Pisortat nakkutilliineranni imermik nalinginnaasumik pilersuineq (illoqarfiit nunaqarfiillu pisortanit imermik pilersorneqarnerat) aamma imermik pilersuviit suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut imermik pilersuisuusut pineqarput, imeq pillugu nalunaarummi § 2 naapertorlugu.

Imermik pilersuviit allat (illoqarfiit nunaqarfiillu killeqarfiisa avataanni imermik pilersuviit) pisortanit nakkutigineqanngillat. Peqqissutsimulli ajoqusiinnaanissaanik pasitsaassaqartoqartillugu imermik pilersuiffiit taakku imermik misissugassamik tiguseqquneqarsinnaapput pitsanngorsaataasussanillu iliuuseqaqquneqarlutik. Qitiusumik oqartussaasut erngup pitsaassusia taassumalu illersorneqarnissaa pillugu atuisartunut atorpeqartunut paasissutissiillutik ilitsersuisinnaapput. Imeq pillugu nalunaarummi § 2 imm. 2 aamma §§ 31-33 aamma 36 takukkit.

Aasaanerani imermut aqquiliussat annerit/aasaanerani imermut atassusiinerit nalinginnaasumik imaluunniit suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut imermik pilersuinerit ilaanngitsut imeq pillugu nalunaarummi § 1, imm. 2, punkt 3. naapertorlugu ilaatinneqanngillat.

Taamaattumik pisortat imermik imigassamik inunnit sunngiffimmi illuaqqami atorpeqartumik nakkutilliinissamut pisussaaffeqanngillat.

Tatsit naluttarfiusut naluttarfiillu Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 31. maj 2001-imeersumi (Umassusilinnut tappiorannartunut tunngatillugu pitsaassutsimik nakkutilliineq) § 10, imm. 1 nr. 4-mi malittarisassaqartinneqarput. Tassungali pitsaassusissaanut piunasaqaatinik aalajangersaasoqarsimannngilaq (Paasissutissiisoq: Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalackersuisoqarfik).

Immamut inuussutissanik tunisassiornermut atatillugu atorpeqartumut tunngatillugu imeq imigassaq pillugu piunasaqaatit taakkorpiaat naammassineqarsimassapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Finn Karlsen